

Devlet Planlama TeŐkilatı MűsteŐarlıđı

*Gönüllü Emisyon Ticaretinden
Türkiye'nin Kazanımları*

19.01.2010

İçindekiler

1. Gönüllü Emisyon Ticareti

- ❖ Özellikleri
- ❖ Paydaşlar
- ❖ Mali Değeri

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti

- ❖ Projeler
- ❖ Sorunları ve İhtiyaçları
- ❖ Sistem Önerisi

3. Sonuç ve öneriler

1. Gönüllü Emisyon Ticareti

1.1. Özellikleri

- Emisyon azaltımının hukuki bağlayıcılığı bulunmamakta,
- Emisyon azaltım maliyetini düşürülmesi amaçlanmakta,
- Katılımcıları özel sektör, uluslararası organizasyonlar (olimpiyatlar, konferanslar, konserler), kamu kuruluşları ve üçüncü şahıslar olabilmektedir.

1. Gönüllü Emisyon Ticareti

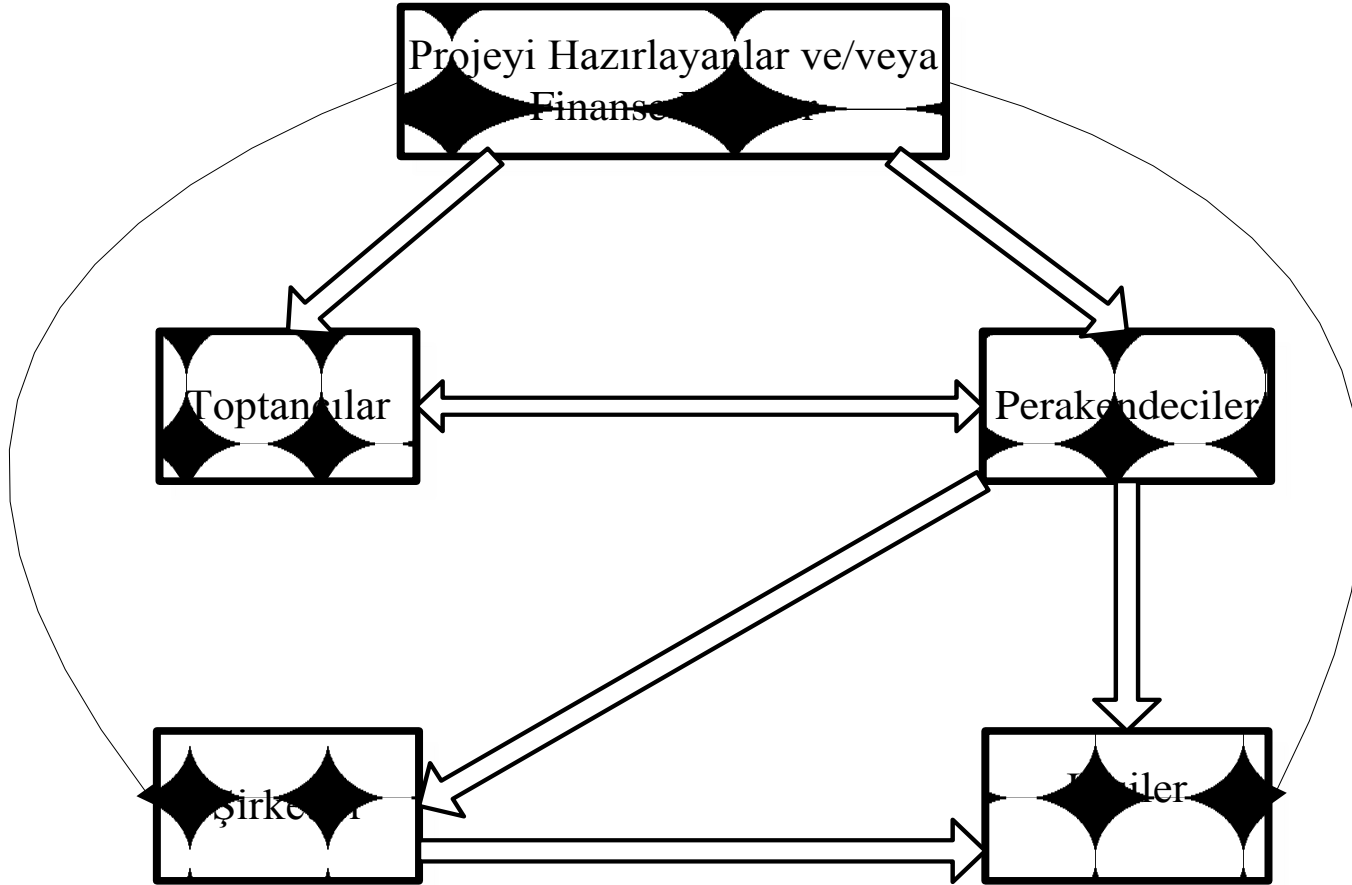

1.2. Paydaşlar

- **Proje sahipleri:** Emisyon azaltma projelerini hazırlayarak emisyonlarını sertifikalarını satabilmekte,
- **Toptancılar:** Kendi portföylerindeki büyük azaltım sertifikalarını satmakta,
- **Perakendeciler:** Küçük miktarlardaki sertifikaları bireylere veya organizasyonlara satmakta,
- **Komisyoncular:** Kendilerine ait bir emisyon sertifikaları olmamasına rağmen emisyon sertifikası alanlar ile satanları buluşturarak aracı olmakta,

1. Gönüllü Emisyon Ticareti

1.2. Paydaşlar

1. Gönüllü Emisyon Ticareti

1.3. Mali Değeri

Gönüllü Karbon Piyasalarının Mali Değerinin Gelişimi, Milyon ABD Doları

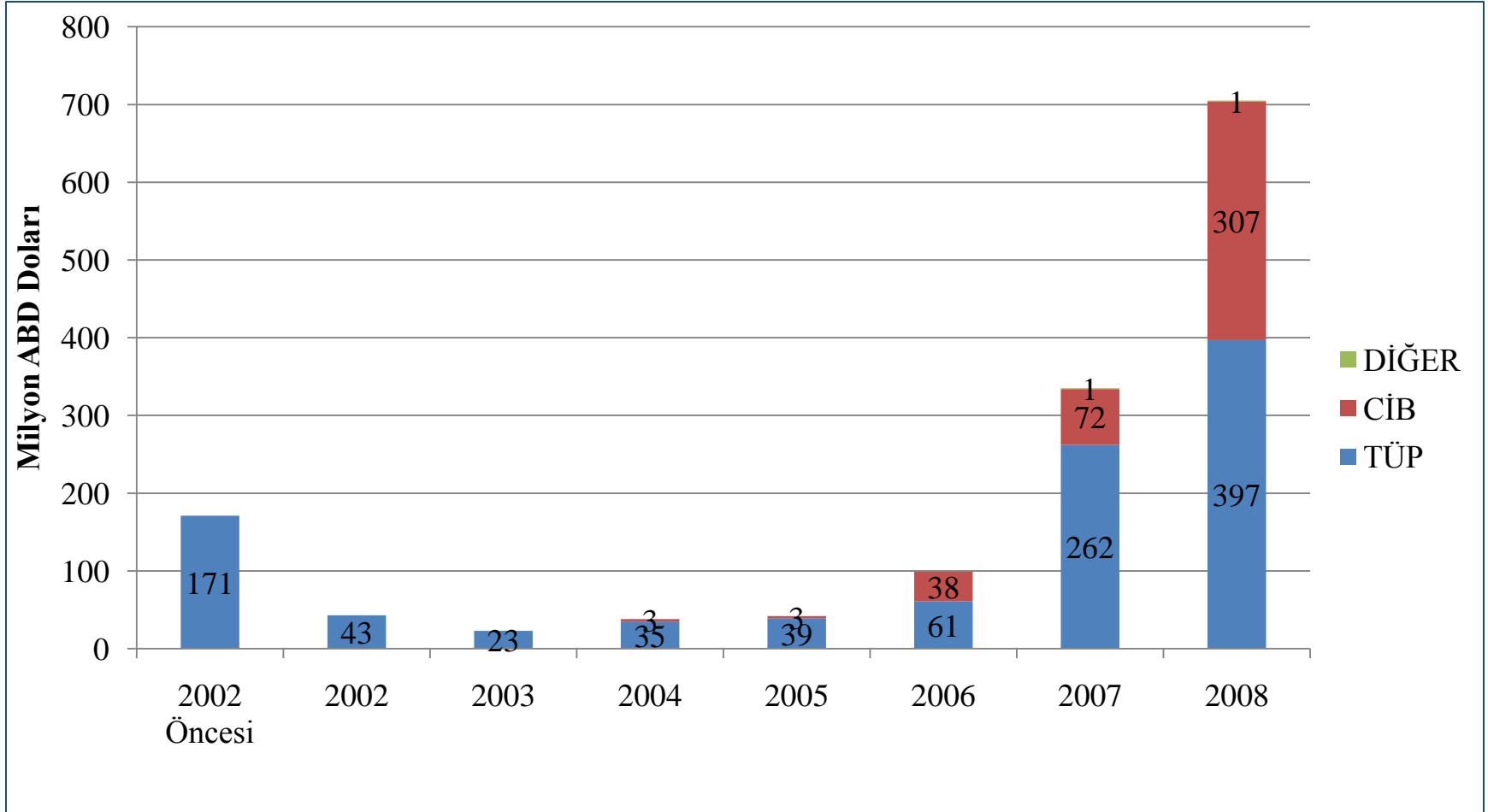
	Emisyon (Milyon ton CO ₂ eşd.)	Mali Deęer (Milyon ABD Doları)
Proje Tabanlı		
Birincil TKM	389	6.519
OY	20	294
Gönüllü Piyasa	54	397
İkincil TKM	1.072	26.277
Alt Toplam	1.535	33.487
Tahsisat Tabanlı		
EU ETS	3.093	91.910
Yeni Güney Galler	31	183
Chicago İklim Borsası	69	309
Bölgesel Sera Gazı Giriřimi	65	246
AAU	18	211
Alt Toplam	3.276	92.859
Total	4.811	126.435

1. Gönüllü Emisyon Ticareti

1.3. Mali Değeri

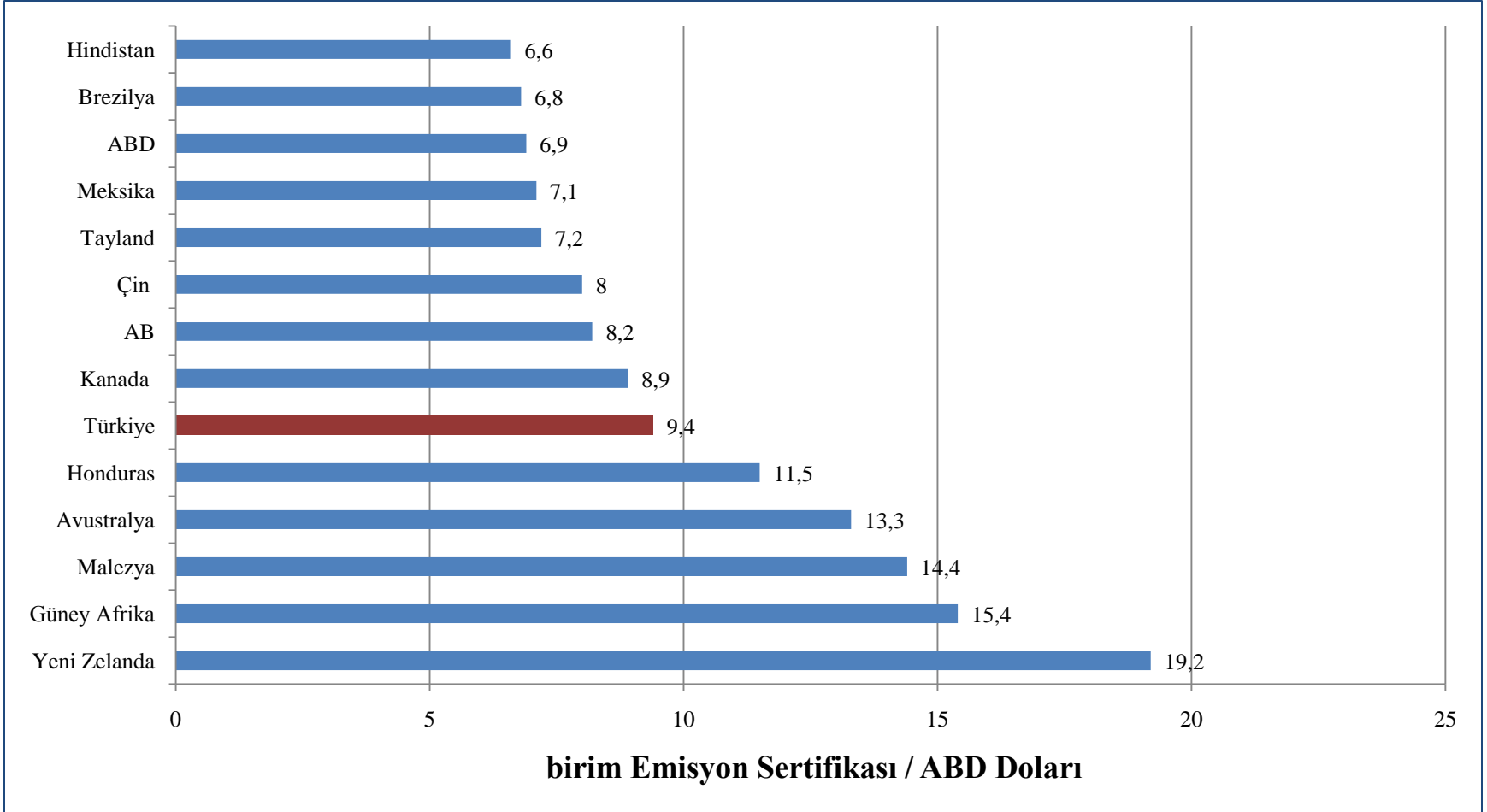
Gönüllü Karbon Piyasalarının Mali Değerin Gelişimi, Milyon ABD Doları

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticaret

2008 Yılında Emisyon Sertifikalarının Kazanıldığı Ülkelere Göre Mali Değerleri

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti

2.1. Projeler

Santral Türü	Proje Sayısı	Kurulu Güç (MW)	Emisyon Azaltımı (ton CO ₂ eşd. /yıl)
Rüzgar	16	647	1.451.362
Jeotermal	2	17	75.750
HES	3	31	62.100
Biyogaz	2	25	1.625.059
TOPLAM	23	720	3.214.271

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti

2.2. Sorunlar ve İhtiyaçlar

SORUNLAR	İHTİYAÇLAR
Emisyon azaltım projelerine ilişkin ilgili hala az	Özellikle özel sektör emisyon azaltımı projelerin hayata geçirilmesi konusunda bilgilendirilmeli,
Türkiye’de emisyon azaltımı sağlayabilecek projelerin destek alabileceği ve yönlendirilebileceği bir odak noktanın bulunmaması	Emisyon ticareti sisteminde görev alacak kurum ve kuruluşlar ile yeni oluşturulacak yapıların ve sistemin işleyişine yönelik usul ve esasların oluşturulması
Emisyon azaltma projelerinin yüksek maliyeti	Proje portföylerinin artırılarak maliyetlerin düşürülmesi

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti

2.2. Sorunlar ve İhtiyaçlar

SORUNLAR	İHTİYAÇLAR
Emisyon birim fiyatının emsallerine göre daha düşük olması	Kamu kuruluşlarının emisyon ticareti sistemi içinde düzenleyici ve denetleyici bir rol alması
Emisyon azaltımı sağlayan projeler için bir değerlendirme mekanizmasının bulunmaması	Tüm süreci adımlarını ortaya koyan bir planlama anlayışı
Emisyon ticaretine konu olan projeler hakkında yetersiz bilgi	Sistemin kurulmasıyla başta kamu kuruluşları olmak üzere tüm kamuoyunun bilgilendirilmesi

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticareti

2.2. Sorunlar ve İhtiyaçlar

SORUNLAR	İHTİYAÇLAR
Gerçekleştirilen projelere ait bilgilerin kayıt altına alınmaması	Clearing house kurulması
Emisyon sertifikalarının muhasebeleştirilmesindeki eksiklikler	İlgili mevzuata uygun kaydileştirmenin gerçekleştirilmesi
Emisyon sertifikalarına özgün bir borsanın olmaması	Mevcut borsalardan altyapısı uygun olan bir borsada sistemin başlatılması

2. Türkiye’de Gönüllü Emisyon Ticaret

2.3. Sistem Önerisi

Projelendirme

- Emisyon azaltım yapılacak sektörlerin ve alanların belirlenmesi
- Projelerin standartlara uygun olarak hazırlanması
- Ulusal atanmış otoritenin belirlenmesi ve projeleri onaylaması
- Projelerin kayıt altına alınması ve izlenmesi

Sertifikalandırma

- Türkiye için ortak bir standarda göre sertifikasyon sürecinin oluşturulması
- Sertifikaların kayıt altına alınması ve izlenmesi

Kaydileştirme

- Emisyon sertifikalarının ticari bir emtia olarak muhasebeleştirilmesi
- Kayıt altına alınması ve izlenmesi

3. Sonuç ve Öneriler

- Gönüllü emisyon ticareti, Türkiye'nin mevcutta kullanabileceği tek sistem,
- Gönüllü emisyon ticareti ile projeler için ilave finansman desteği sağlanabilmekte,
- Gönüllü piyasalarda oluşturulan sertifikaların değerinin artırılması yönünde çalışmalar yapılmalı,

3. Sonuç ve Öneriler

- Türkiye için gönüllü piyasaların potansiyeli tespit edilmeli,
- Sistem proje portföyü ve kurumsal işleyiş açısından geliştirilmeli,
- 2012 sonrası oluşabilecek yeni mekanizmalara (*sectoral crediting and sectoral trading*) hazırlıklı olunmalıdır.

TeŐekkürler

Daha Fazla bilgi için:

iari@dpt.gov.tr

+ 90 312 294 65 22